

Inhoud

1. Inleiding	7
1.1. Onderwerp en bedoeling van deze studie.....	7
1.2. Gevolgde werkwijze	9
2. Het leven van Lodewijk Meijer.....	11
2.1. Jeugd in Amsterdam 1629 – 1654	11
2.1.1. Afkomst.....	11
2.1.2. Godsdienst.....	12
2.1.3. A.L. Kók de halfbroer	14
2.1.4. Meijers bewondering voor Kók.....	17
2.1.5. Voorbereidend onderwijs	18
2.1.6. De jonge dichter	20
2.1.7. De Woorden-Schat van 1654 en ander werk.....	24
2.2. Student in Leiden 1654 – 1660.....	27
2.2.1. Uit de universitaire archieven	27
2.2.2. De Woorden-Schat van 1658 en ander werk.....	28
2.2.3. Invloed van het cartesianisme	31
2.2.4. Vrienden voor nu en later.....	31
2.2.4.1. Thomas la Grue	31
2.2.4.2. Adriaan Koerbagh	33
2.2.4.3. Johannes Bouwmeester	37
2.2.4.4. Jacob Vallan	40
2.2.4.5. Florentius Lakeman.....	41
2.3. Geneesheer en andere interesses 1660 – 1669	43
2.3.1. Het dagelijks brood	43
2.3.2. Gezinsleven.....	44
2.3.3. De Woorden-Schat van 1663 en de Woorden-Schat van 1669	47
2.3.4. Meijer en Spinoza	47
2.3.5. De <i>Philosophia S. Scripturae interpres</i> en <i>De philosophia</i>	52
2.3.6. Schouwburgregent eerste periode 1665 - 1669	55
2.3.7. Het <i>Ghulde vlies</i> 1667	58
2.3.8. De <i>Verloofde koninksbruidt</i> 1668	61
2.4. De jaren van Nil volentibus arduum 1669 – 1681.....	65
2.4.1. De eerste elf leden van Nil	65
2.4.2. Hoe Nil te werk ging.....	71
2.4.3. Bijdragen van Meijer.....	72
2.4.4. De <i>Italiaansche spraakkonst</i> van 1672 en andere grammatica's.....	77
2.4.5. Nil op z'n retour.....	82
2.4.6. De doktorentwist van 1677	83
2.4.7. Schouwburgregent tweede periode 1677 - 1681	83
2.4.8. Meijers dood	88
2.5. Nabeschuwing	90
2.6. Lijst van Meijers werk	94
2.6.1. Drie disputaties	94
2.6.2. Vier drukken van de Woorden-Schat	94
2.6.3. Vertaalde en oorspronkelijke wijsgerige geschriften	95
2.6.4. Drie toneelstukken en een voorwoord.....	96
2.6.5. Een spraakkonst om Italiaans te leren	97
2.6.6. Een aantal gedichten	97
2.6.7. Drie handschriften en een fragment	99
2.6.8. Bijdragen aan Spinoza's werk.....	100
2.6.9. Uitgaven van Nil volentibus arduum.....	100

3. Lodewijk Meijer als bezorger van de Nederlandsche woorden-schat.....	103
3.1. De uitgave van Johan Hofman	103
3.1.1. De uitgave van Hofman - Uiterlijk.....	103
3.1.1.1. Boekdrukker en boekverkoper	103
3.1.1.2. Drukkersmerk en verdere typografische versiering.....	104
3.1.1.3. Titel en ondertitel	105
3.1.1.4. Kopregels	106
3.1.1.5. Voorrede.....	106
3.1.1.6. Formaat, lettertype.....	108
3.1.1.7. Oplage	109
3.1.1.8. Omvang	109
3.1.2. De uitgave van Hofman – Macrostructuur	110
3.1.2.1. Bastaardwoorden	110
3.1.2.2. Taal van herkomst	111
3.1.2.3. Domeinen van herkomst.....	113
3.1.2.4. Grammaticale categorieën	116
3.1.2.5. Ordening	116
3.1.3. De uitgave van Hofman – Microstructuur	118
3.1.3.1. Structuur der artikelen	118
3.1.3.2. Betekenissen.....	118
3.1.3.2.1. Betekenissen van één woord.....	118
3.1.3.2.2. Betekenissen van meer woorden.....	122
3.1.3.3. Fouten in de Microstructuur	123
3.1.3.4. Spelling	125
3.2. De bewerkingen van Lodewijk Meijer.....	127
3.2.1. De bewerkingen van Meijer – Uiterlijk.....	127
3.2.1.1. Boekdrukkers en boekverkopers	127
3.2.1.2. Drukkersmerk en verdere typografische versiering.....	132
3.2.1.3. Titel en ondertitel	133
3.2.1.4. Kopregels	140
3.2.1.5. Frontispice.....	140
3.2.1.6. Opdracht, voorwoord, drempeldicht.....	141
3.2.1.7. Formaat	155
3.2.1.8. Aantal delen.....	155
3.2.1.9. Lettertype	155
3.2.1.10. Oplage	156
3.2.1.11. Omvang	157
3.2.2. De bewerkingen van Meijer – Macrostructuur.....	161
3.2.2.1. Macrostructuur 1654	161
3.2.2.1.1. Bastaardwoorden en kunstwoorden 1654	161
3.2.2.1.2. Taal van herkomst	162
3.2.2.1.3. Domeinen van herkomst	163
3.2.2.1.4. Grammaticale categorieën	167
3.2.2.1.5. Sublemma's.....	168
3.2.2.1.6. Ordening	168
3.2.2.2. Macrostructuur 1658	170
3.2.2.2.1. Verdeling in twee delen	170
3.2.2.2.2. Weglatingen.....	173
3.2.2.2.3. Bastaardwoorden 1658	174
3.2.2.2.3.1. Taal van herkomst.....	174
3.2.2.2.3.2. Domeinen van herkomst	174
3.2.2.2.3.3. Grammaticale categorieën	175
3.2.2.2.3.4. Ordening	176
3.2.2.2.4. Kunstwoorden 1658.....	176
3.2.2.2.4.1. Taal van herkomst.....	177
3.2.2.2.4.2. Domeinen van herkomst	177
3.2.2.2.4.3. Grammaticale categorieën	180
3.2.2.2.4.4. Sublemma's	181
3.2.2.2.4.5. Ordening	182

3.2.2.3. Macrostructuur 1663	183
3.2.2.3.1. Inleiding	183
3.2.2.3.2. Bastaardwoorden 1663	183
3.2.2.3.2.1. Inleiding	183
3.2.2.3.2.2. Taal van herkomst	184
3.2.2.3.2.3. Domeinen van herkomst	184
3.2.2.3.2.4. Grammaticale categorieën	185
3.2.2.3.2.5. Ordening	185
3.2.2.3.3. Konstwoorden 1663	186
3.2.2.3.3.1. Inleiding	186
3.2.2.3.3.2. Taal van herkomst	186
3.2.2.3.3.3. Domeinen van herkomst	187
3.2.2.3.3.4. Grammaticale categorieën	190
3.2.2.3.3.5. Ordening	191
3.2.2.3.3.6. Fouten	192
3.2.2.4. Macrostructuur 1669	194
3.2.2.4.1. Inleiding	194
3.2.2.4.2. Bastaardwoorden 1669	194
3.2.2.4.2.1. Inleiding	194
3.2.2.4.2.2. Taal van herkomst	194
3.2.2.4.2.3. Domeinen van herkomst	195
3.2.2.4.2.4. Grammaticale categorieën	196
3.2.2.4.2.5. Ordening	197
3.2.2.4.2.6. Fouten	198
3.2.2.4.3. Konstwoorden 1669	198
3.2.2.4.3.1. Weglatingen	198
3.2.2.4.3.2. Toevoegingen	199
3.2.2.4.3.3. Taal van herkomst	200
3.2.2.4.3.4. Domeinen van herkomst	201
3.2.2.4.3.5. Grammaticale categorieën	202
3.2.2.4.3.6. Ordening	204
3.2.2.4.3.7. Fouten	204
3.2.2.4.4. Verouderde en ongewone woorden 1669	205
3.2.2.4.4.1. Inleiding	205
3.2.2.4.4.2. Taal van herkomst	207
3.2.2.4.4.3. Domeinen van herkomst	211
3.2.2.4.4.4. Grammaticale categorieën	213
3.2.2.4.4.5. Ordening	215
3.2.2.4.4.6. Fouten	217
3.2.3. De bewerkingen van Meijer - Microstructuur	223
3.2.3.1. Microstructuur 1654	223
3.2.3.1.1. Structuur der artikelen	223
3.2.3.1.2. Betekenissen	223
3.2.3.1.2.1. Inleiding	223
3.2.3.1.2.2. Betekenissen van één woord	224
3.2.3.1.2.3. Betekenissen van meer dan één woord	229
3.2.3.1.3. Fouten	230
3.2.3.1.4. Weglatingen	232
3.2.3.1.5. Spelling	232
3.2.3.2. Microstructuur 1658	233
3.2.3.2.1. Inleiding	233
3.2.3.2.2. Bastaardwoorden 1658	233
3.2.3.2.2.1. Structuur der artikelen	233
3.2.3.2.2.2. Betekenissen	233
3.2.3.2.2.2.1. Inleiding	233
3.2.3.2.2.2.2. Betekenissen van één woord	234
3.2.3.2.2.2.3. Betekenissen van meer dan één woord	236
3.2.3.2.2.3. Fouten	237
3.2.3.2.2.4. Weglatingen	237
3.2.3.2.2.5. Spelling	238

3.2.3.2.3. Konstwoorden 1658.....	239
3.2.3.2.3.1. Structuur der artikelen.....	239
3.2.3.2.3.2. Betekenissen	240
3.2.3.2.3.2.1. Inleiding	240
3.2.3.2.3.2.2. Betekenissen van één woord	241
3.2.3.2.3.2.3. Betekenissen van meer dan één woord.....	243
3.2.3.2.3.3. Labels.....	245
3.2.3.2.3.4. Fouten	246
3.2.3.2.3.5. Spelling	248
3.2.3.3. Microstructuur 1663	248
3.2.3.3.1. Bastardwoorden 1663	248
3.2.3.3.1.1. Structuur der artikelen.....	248
3.2.3.3.1.2. Betekenissen	248
3.2.3.3.1.2.1. Inleiding	248
3.2.3.3.1.2.2. Betekenissen van één woord	248
3.2.3.3.1.2.3. Betekenissen van meer dan één woord.....	250
3.2.3.3.1.3. Fouten	250
3.2.3.3.1.4. Spelling	251
3.2.3.3.2. Konstwoorden 1663.....	251
3.2.3.3.2.1. Structuur der artikelen.....	251
3.2.3.3.2.2. Betekenissen	251
3.2.3.3.2.2.1. Inleiding	251
3.2.3.3.2.2.2. Betekenissen van één woord	252
3.2.3.3.2.2.3. Betekenissen van meer dan één woord.....	254
3.2.3.3.2.3. Labels.....	256
3.2.3.3.2.4. Fouten	256
3.2.3.3.2.5. Spelling	257
3.2.3.4. Microstructuur 1669	258
3.2.3.4.1. Bastardwoorden 1669	258
3.2.3.4.1.1. Structuur der artikelen.....	258
3.2.3.4.1.2. Betekenissen	258
3.2.3.4.1.2.1. Betekenissen van één woord	258
3.2.3.4.1.2.2. Betekenissen van meer dan één woord.....	260
3.2.3.4.1.3. Fouten	260
3.2.3.4.1.4. Spelling	262
3.2.3.4.2. Konstwoorden 1669.....	262
3.2.3.4.2.1. Structuur der artikelen.....	262
3.2.3.4.2.2. Betekenissen	262
3.2.3.4.2.2.1. Betekenissen van één woord	263
3.2.3.4.2.2.2. Betekenissen van meer dan één woord.....	264
3.2.3.4.2.3. Labels.....	267
3.2.3.4.2.4. Fouten	268
3.2.3.4.2.5. Weglatingen.....	269
3.2.3.4.2.6. Spelling	269
3.2.3.4.3. Verouderde en ongewone woorden 1669	269
3.2.3.4.3.1. Structuur der artikelen.....	269
3.2.3.4.3.2. Betekenissen	271
3.2.3.4.3.2.1. Inleiding	271
3.2.3.4.3.2.2. Betekenissen van één woord	271
3.2.3.4.3.2.3. Betekenissen van meer dan één woord.....	272
3.2.3.4.3.3. Fouten	274
3.2.3.4.3.4. Cursieve toelichtingen	276
3.2.3.4.3.5. Spelling	284
3.2.4. Iets over de herkomst	288
3.2.4.1. Genoemde bronnen.....	288
3.2.4.1.1. Plaats van vermelding.....	288
3.2.4.1.2. Overzicht	291
3.2.4.1.3. Genoemde bronnen nader bekeken.....	291
3.2.4.2. Niet genoemde bronnen.....	302
3.2.4.2.1. Niet-lexicografische bronnen.....	302

3.2.4.2.2. Lexicografische bronnen	302
3.2.4.2.3. Deel III en het <i>Etymologicum</i>	303
3.2.4.2.4. Conclusie	305
3.3. Uitgaven Woorden-Schat na Meijer – beperkt tot het uiterlijk	307
3.3.1. Inleiding	307
3.3.2. Boekdruckers en boekverkopers	309
3.3.3. Drukkersmerk en verdere typografische versiering	315
3.3.4. Frontispice	317
3.3.5. Titel en ondertitel	318
3.3.6. Voorwoord	323
3.3.7. Formaat	336
3.3.8. Aantal delen	336
3.3.9. Omvang	337
3.4. Waarderingsgeschiedenis Woorden-Schat	344
3.4.1. Inleiding	344
3.4.2. Commerciële verwijzingen	344
3.4.3. Niet-commerciële verwijzingen	347
3.4.3.1. Etikettering	347
3.4.3.2. Niet-commerciële verwijzingen in chronologische volgorde	348
3.4.3.3. Waardering in de loop der jaren	384
4. Lodewijk Meijer als lexicograaf	389
4.1. Meijers ideeën over purisme en lexicografie	389
4.1.1. Inleiding	389
4.1.2. Drempeldicht in de <i>Logica practica</i> - 1648	389
4.1.3. Het <i>Leidse handschrift</i> - 1651-1673	390
4.1.4. De opdracht van A.L. Kóks <i>Radt van avondtuuren</i> - 1653	392
4.1.5. Voorwoord Woorden-Schat - 1654	392
4.1.6. Voorwoord <i>Christlijke Ghódt-ghe-leertheid</i> - 1655	393
4.1.7. Voorwoord <i>Mergh der ghódtgheleerdtheid</i> - 1656	394
4.1.8. Blijspel <i>De looghenaar</i> - 1658	394
4.1.9. Voorwoord Woorden-Schat - 1658	395
4.1.10. De <i>philosophie d'uytleghster der H. Schrifture</i> - 1667	398
4.1.11. Het <i>Ghulde vlies</i> - 1667	401
4.1.12. De <i>Verloofde koninksbruidt</i> - 1668	402
4.1.13. Het <i>Haarlemse fragment</i> - 1663-1668	406
4.1.14. Voorwoord Woorden-Schat - 1669	407
4.1.15. Caput 39. <i>Vande Prologus</i> – 1671	408
4.1.16. De <i>Italiaansche spraakkonst</i> - 1672	408
4.1.17. Recapitulatie	410
4.2. Meijers lexicografische werkwijze	412
4.2.1. Ideeën, doelgroep en realisatie	412
4.2.1.1. Inleiding	412
4.2.1.2. Deel I – bastaardwoorden	413
4.2.1.3. Deel II – kunstwoorden	413
4.2.1.4. Deel III – verouderde en ongewone woorden	414
4.2.2. De belangrijkste kenmerken van Meijers lexicografisch werk	414
4.2.2.1. Inleiding	414
4.2.2.2. Deel I – bastaardwoorden	415
4.2.2.3. Deel II – kunstwoorden	415
4.2.2.4. Deel III – verouderde en ongewone woorden	416
4.3. Vergelijking met lexicografisch werk van anderen	418
4.3.1. Inleiding	418
4.3.2. Bastaardwoorden. Jan van Mussem - <i>Vocabularius</i>	419
4.3.3. Bastaardwoorden. Jan van den Werve - <i>Den schat der Duytsscher talen</i>	421
4.3.4. Bastaardwoorden. Dirck Heymansz vander Mast - <i>Practique des notarischaps</i>	424
4.3.5. De <i>Tafel</i> met 'kunstwoorden' van Hugo de Groot	426
4.3.6. Twee lijsten met kunstwoorden van de Kamer In liefde' bloeyende	428

4.3.6.1. De eerste lijst.....	428
4.3.6.2. De tweede lijst.....	428
4.3.7. Schema's met kunstwoorden van Stevin.	429
4.3.8. Besluit	432
5. Conclusie.....	435
<i>Lijst van publicaties waarnaar is verwezen</i>	437
<i>Lijst van tabellen en illustraties.....</i>	455
<i>Register 1 Titels en personen.....</i>	456
<i>Register 2 Trefwoorden uit de Woorden-Schat</i>	467
<i>Bijlage: Vindplaatsen van de Woorden-Schat.....</i>	483
<i>Résumé</i>	491
<i>Summary</i>	495
<i>Curriculum vitae</i>	499